

Calea cea nouă și vie în Locul Preasfânt - Comentariu la Epistola către Evrei

Capitolul 5

Scriitorul inspirat continuă aici marea temă a preoției lui Hristos, pe care a început-o în capitolul 4. El compară preoția Sa cu a lui Aaron și cu această ocazie atrage atenția la diferența dintre Persoana lui Hristos și a lui Aaron. El arată gloria preoției lui Hristos și măreția nesfârșită și desăvârșirea acesteia față de cea a lui Aaron, cu toate că în cadrul studiului capitolului vom constata în diferite puncte o anumită concordanță. Așa cum în capitolele de până aici prorocii, îngerii, primul om, Moise și Iosua, unul după altul s-au retras dinaintea măreției copleșitoare a lui Hristos, tot așa începând cu capitolul 5 Aaron și preoția levitică cu jertfele ei trebuie să dispară dinaintea preoției minunate și a jertfei desăvârșite a lui Hristos. În opoziție cu El și lucrarea Sa, ele erau numai umbre și simboluri.

„Pentru că orice mare preot, luat dintre oameni, este așezat pentru oameni în cele privitoare la Dumnezeu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate” (5.1).

Aaron, ca și toți cei care i-au urmat în această funcție, era un mare preot luat *dintre* oameni. Hristos era Om adevărat și trebuia să fie Om, ca să poată împlini lucrarea Sa și să poată avea milă de noi. Și cu toate acestea Hristos nu a fost luat dintre oamenii păcătoși. „El era sfânt, nevinovat, fără pată, despărțit de păcătoși” (Evrei 7.26). Vedem aici deci atât concordanță cât și diferențe.

Fiecare mare preot este pus pentru oameni, „*în cele privitoare la Dumnezeu*”, aceasta înseamnă, în relațiile oamenilor cu Dumnezeu, în principal cu privire la iertarea păcatelor, păstrarea savurării părtașiei cu Dumnezeu și restaurarea ei. Pentru aceasta El trebuia „să aducă atât daruri cât și jertfe pentru păcat”, așa cum este descris în cartea Levitic. Aici se face deosebire între „daruri”, jertfele de arderi de tot și jertfele de pace, și „jertfe pentru păcat”. Dar toate aceste daruri și jertfe de tăiere erau, așa cum vom vedea pe parcursul studiului, simboluri ale aducerii desăvârșite și a jertfei de tăiere a lui Isus Hristos (Efeseni 5.2).

„... putând fi îngăduitor cu cei neștiutori și rătăciți, pentru că și el însuși este cuprins de slăbiciune” (5.2).

Marele preot luat dintre oameni cunoștea slăbiciunile poporului din experiența proprie și de aceea era capabil să fie îngăduitor cu ei. Și Hristos ca Om a cunoscut slăbiciunile noastre, și El poate, așa cum am văzut, să aibă milă de noi. În privința aceasta este deci concordanță între Aaron și Hristos. Dar Aaron era, ca și ceilalți mari preoți, neștiutor și făcea greșeli; de aceea putea să fie înțelegător cu cei care greșeau. Hristos este sfânt, fără vină și fără pată, El nu era ca Aaron. El era Omul desăvârșit și în același timp Fiul lui Dumnezeu. În privința aceasta este în contrast cu Aaron.

„... și, din cauza acesteia, este dator să aducă jertfe pentru păcate, atât pentru popor, cât și pentru sine” (5.3).

De aceea Aaron și urmașii săi, și aceasta face contrastul și mai mare, trebuia să aducă jertfe pentru păcatele proprii și pentru păcatele lor. Din cartea Exod și cartea Levitic vedem că pentru consacrarea lor, precum și în ziua ispășirii, ca să poată intra în Locul Preasfânt trebuiau sfințiți prin jertfa pentru păcat (Exod 29.3; Levitic 16.11). Și în Levitic 4 este notat, că Aaron trebuia să jertfească, atunci când a păcătuit. Nimic din toate acestea nu se pot aplica la Hristos. Într-adevăr, El S-a jertfit pe Sine Însuși, dar aceasta a avut loc din pricina noastră.

„Și nimeni nu-și ia singur onoarea aceasta, ci numai cel chemat de Dumnezeu, după cum a fost și Aaron” (5.4).

O altă însușire a marelui preot era, că nu el însuși își lua această onoare, căci el era „chemat de Dumnezeu, cum a fost și Aaron”. În Exod 28 ni se relatează cum a chemat Dumnezeu pe Aaron și pe fiii lui. Domnul a zis lui Moise: „Și tu apropie la tine pe Aaron, fratele tău, și pe fiii săi cu el, dintre fiii lui Israel, ca să-Mi facă slujba de preoți: Aaron, Nadab și Abihu, Eleazar și Itamar, fiii lui Aaron” (Exod 28.1).

Vedem și în exemplul lui Core și Ozia, că era o crimă să îndrăznească să-și ia singuri această onoare, și cum au fost ei pedepsiți (Numeri 16; 2 Cronici 26.16-21). Faptul că marele preot era stabilit de Dumnezeu, era pentru popor garanția că și jertfele lor vor fi primite de Dumnezeu.

„Așa și Hristos, nu S-a glorificat pe Sine Însuși, ca să fie făcut mare preot, ci pe Cel care I-a zis: »Tu ești Fiul Meu, Eu astăzi Te-am născut«. După cum spune și în alt loc: »Tu ești preot pentru eternitate, după rânduiala lui Melhisedec«.” (5.5,6).

Ca și Aaron, și Hristos nu S-a glorificat pe Sine Însuși, ca să devină Mare Preot. El a primit această onoare de la Dumnezeu. Dar explicația divină conținută în aceste două versete citate din Vechiul Testament atrag atenția pe de altă parte la marele contrast dintre preoția lui Aaron și preoția lui Hristos. În preoția lui Hristos sunt trăsături care nu se pot aplica la rânduiala levitică. Ele arată că ea este mult mai superioară: „Tu ești Fiul Meu, Eu astăzi Te-am născut”, un citat din Psalmul 2, care ne prezintă demnitatea minunată a Aceluia care a fost așezat de Dumnezeu ca Mare Preot și în acest scop a fost glorificat de Dumnezeu Însuși: „Tu ești preot pentru eternitate, după rânduiala lui Melhisedec”. Aceste cuvinte au fost preluate din Psalmul 110 și ne arată instituirea propriu-zisă a lui Hristos în această funcție prin gura lui Dumnezeu Însuși. Dar în același timp vedem în aceasta contrastul între preoția Sa și a lui Aaron. El a fost instaurat ca Mare Preot în *cer*, atunci când a fost glorificat, și nu pe *pământ*, așa cum a fost Aaron. El exercită funcția nu ca urmaș al lui Aaron, ci după o *ordine nouă*, după rânduiala lui Melhisedec. Aceasta este o preoție *împărătească*, care are alte trăsături decât cea levitică, la care scriitorul se referă în mod deosebit în capitolul 7. Este o preoție care durează permanent – *în eternitate*. Ea nu este limitată în timp, așa cum era a lui Aaron.

„El, în zilele întrupării Sale, aducând cereri și rugăciuni stăruitoare, cu strigăt puternic și lacrimi, către Acela care putea să-L mântuiască din moarte (și fiind ascultat, datorită evlaviei Lui), ...” (5.7).

Acest verset ne arată drumul pe care a mers Hristos, ca să fie făcut „desăvârșit”, aceasta înseamnă potrivit (capabil) să fie pentru ai Săi Urzitorul mântuirii veșnice și Marele Preot al lor în cer.

„În zilele întrupării Sale”, pe când era Om pe acest pământ, El a luat parte la carne și sânge, ca să poată să sufere și să-Și dea viața pentru noi. Atunci El a adus cereri și rugăciuni stăruitoare, cu strigăt puternic și lacrimi, către Acela care putea să-L mântuiască din moarte. El a luat situația noastră în mâna Sa. Acum El trebuia să suporte consecințele. În privința aceasta El a simțit toată groaza mâniei și judecății lui Dumnezeu împotriva păcatului, toată amărăciunea paharului care I-a fost oferit să-l bea. Atunci când El a văzut acest ceas al morții, prin care trebuia să treacă, a spus: „Acum sufletul Meu este tulburat. Și ce voi spune? »Tată, salvează-Mă din ceasul acesta«?” (Ioan 12.27). Și în grădina Ghetsimani, când a sosit clipa solemnă, Îl auzim implorând pe Tatăl de trei ori în rugăciune fierbinte, însă în supunere și dependență desăvârșită: „Ava, Tată, la Tine toate sunt posibile; depărtează paharul acesta de la Mine; dar nu ce vreau Eu, ci ceea ce vrei Tu fie” (Marcu 14.36)!

Cât de mult lasă aceste cuvinte să se vadă că pentru El, Prințul vieții, era așa de îngrozitor gândul că El trebuia să întâmpine moartea, judecata lui Dumnezeu asupra păcatului, și pe lângă aceasta El, Omul desăvârșit și drept, va fi părăsit de Dumnezeu. Evanghelistul Luca ne descrie această groază a inimii Sale cu cuvintele: „Și, fiind în luptă grea (textual: crâncenă), *Se ruga mai stăruitor*. Și sudoarea Lui s-a făcut ca picături mari de sânge, căzând pe pământ” (Luca 22.44).

El a luat paharul în ascultare. Sufletul Lui a fost întărit și a ieșit în întâmpinarea vrăjmașilor Săi (Ioan 18.4). Dar în aceste trei ore de întuneric pe cruce, când a băut paharul, a ieșit din gura Lui strigătul de durere: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?” Scenele zguduitoare din grădina Ghetsimani și de pe Golgota sunt interpretarea inspirată a acestor cuvinte din epistola către Evrei.

El a adus rugăciunile Sale Aceluia care *putea* să-L salveze de la moarte: „Tată, la Tine toate sunt posibile”. El a fost „ascultat”. În Psalmul 22 se spune profetic: „Scapă-Mă din gura leului”, și scurt după aceea El putea spune: „Mi-ai răspuns dintre coarnele bivoliilor”. Prin înviere – „înviat dintre morți prin slava Tatălui” – El a fost eliberat datorită evlaviei Lui. Dumnezeu a răspuns la strigătul Lui: „Căci nu vei lăsa sufletul Meu Locuinței Morților, nu vei îngădui ca Sfântul Tău să vadă putrezirea” (Psalm 16.10).

„... deși era Fiu, a învățat ascultarea din cele ce a suferit; și, fiind făcut desăvârșit, a devenit, pentru toți cei care ascultă de El, autor al mântuirii eterne, numit (textual: salutat) de Dumnezeu »Mare Preot după rânduiala lui Melhisedec«” (5.8-10).

El era Fiu, și ca Fiu I se cuvenea să poruncească. Un rob însă este născut să asculte. De aceea ascultarea era pentru El ceva nou. Dar, „deși era Fiu”, (referire la Psalmul 2), El era ascultător. Această ascultare El a învățat-o „din cele ce a suferit”. Când El a venit în lume, El a zis: „Iată-Mă, vin să fac voia Ta, Dumnezeule”. Și El niciodată nu a avut altă voie, decât voia lui Dumnezeu. El a trăit totdeauna în ascultare desăvârșită. Dar El a făcut aceasta prin suferințele zilnice și în felul acesta a adus o jertfă permanentă a voii Sale, ceea ce El în momentul celei mai sublime fapte a ascultării Sale a exprimat prin cuvintele: „Dar nu ce vreau Eu, ci ceea ce vrei Tu fie”. Începând din momentul în care El a venit să împlinească voia lui Dumnezeu, pe

parcursul întregii Lui vieți pe pământ, până în ceasul când a fost părăsit pe cruce, El a avut parte de ceea ce înseamnă să ascuți.

Ca Unul care în felul acesta a învățat ascultarea, prin ocuparea locului de glorie, pe care El îl ocupă acum, El a fost „făcut desăvârșit” și prin aceasta deplin potrivit pentru ceea ce El are acum de făcut. În primul rând El este „pentru toți care ascultă de El, autor al mântuirii eterne”, și în al doilea rând El a fost „numit de Dumnezeu »Mare Preot după rânduiala lui Melhisedec«”.

„Mântuirea veșnică” stă aici în contrast cu eliberarea temporală a iudeilor. Noi suntem mântuiți pentru totdeauna. Nu poate interveni nimic, care să poată face necesară o altă mântuire. El șade pentru totdeauna la dreapta lui Dumnezeu. Dar această mântuire veșnică aparține aceluia „care ascultă de El”. Este remarcabil, că aici nu se spune: „tuturor celor care cred în El”. Așa cum Duhul Sfânt a vorbit că *suferințele și ascultarea* lui Hristos L-au condus la glorie, tot așa El arată și că aceia, care cred în El, trebuie să-L urmeze pe același drum al ascultării. Rămâne însă adevărat, că poți asculta de Hristos și poți să-I fii supus numai dacă crezi în El.

Ca Mântuitor, făcut desăvârșit, veșnic, ajuns în glorie, al aceluia care Îl urmează, Dumnezeu L-a numit (sau: salutat) și declarat Mare Preot „pentru eternitate” (Evrei 6.20) după rânduiala lui Melhisedec. Acolo în cer El împlinește pentru ai Săi tot ce aparține acestei preoții.

„... despre care avem multe de spus și greu de explicat în vorbire, pentru că v-ați făcut greoi la auzire. Pentru că, deși de mult trebuia să fiți învățători, aveți din nou nevoie ca cineva să vă învețe care sunt elementele începutului cuvintelor lui Dumnezeu și ați ajuns să aveți nevoie de lapte și nu de hrană tare. Pentru că oricine folosește lapte este fără experiență în cuvântul dreptății, pentru că este prunc; iar hrana tare este pentru cei maturi, care, prin obișnuință, au simțurile deprinse să deosebească binele și răul” (5.11-14).

Scriitorul epistolei întrerupe aici firul subiectului referitor la preoția lui Hristos și începe o secțiune intermediară, care se întinde până la sfârșitul capitolului șase. Ea conține o atenționare severă adresată credincioșilor evrei, din cauza lipsei de progres în înțelegerea spirituală a lucrurilor care se referă la poziția lui Hristos glorificat. Totodată ei sunt îndemnați să ia făgăduințele lui Dumnezeu, și sunt încurajați prin asigurarea că El le va împlini.

Lucrurile referitoare la Melhisedec, un model al preoției lui Hristos, erau greu de interpretat, nu din cauza lucrurilor în ele însele, ci din cauza stării spirituale a credincioșilor iudei. Ei au devenit greoi la auzire. Aceasta nu a fost totdeauna așa. În zilele de odinioară, după ce au fost luminați, au îndurat multă luptă și suferințe (Evrei 10.32). Dar înclinarea lor spre forme și orânduiele i-a împiedicat să crească. Ei erau ispitiți să se reîntoarcă înapoi la umbrele lucrurilor mult mai bune, care creștinismul le-a adus.

Și creștinii din zilele noastre trebuie să vegheze, ca formele, spre care ei înclină, să nu-i împiedice în creșterea lor spirituală. În mod deosebit noi toți trebuie să ne păzim să nu devenim greoi la auzire, indiferenți și insensibili față de adevărurile minunate, care ar trebui să ne atragă mereu și să ne umple cu prospețimea lor. Și noi nu avem voie să pierdem râvna și intimitatea care ne caracterizau după ce ne-am întors la Dumnezeu.

Începând din zilele în care ei s-au întors la creștinism, ei trebuiau să facă progrese și acum trebuiau să fie „învățători”, capabili să învețe pe alții. În contrast cu aceasta acum ei aveau

iarăși nevoie să fie învățați cu privire la elementele cuvintelor lui Dumnezeu. Nu se referă reproșul adresat lor și unui număr mare de creștini ai zilelor noastre? Ești întors la Dumnezeu și frecvențezi străngeri laolaltă creștine. Însă deseori nu sunt cunoscute nici cele mai elementare adevăruri, „elementele începutului cuvintelor lui Dumnezeu”, sau se cunosc puțin și inexact. Cât de greu ne vine să îndepărtăm de la noi această indolență spirituală, care ne împiedică să *auzim* nu ce este un cuvânt al omului, ci un cuvânt al lui Dumnezeu. „Cuvintele lui Dumnezeu” sunt revelații, pe care Dumnezeu ni le-a dat și pe care noi le posedăm în Cuvântul Său. Sfânta Scriptură întregă constă din asemenea cuvinte, și elementele începutului sunt adevărurile prime și cele mai simple, care sunt conținute în ea.

Trândăvia lor a făcut din ei din *aceia* care au nevoie de lapte, și nu hrană tare: ei erau *minori*.

Cu privire la creștini se vorbește în două locuri despre copilărie și despre lapte, acestea nu au voie să fie confundate cu locul acesta.

1. În epistola 1 Corinteni 3.1,2 apostolul pune față în față ce este spiritual cu ce este carnal. El numește pe cei carnali prunci în Hristos, cărora trebuie să li se dea să bea lapte. Prin aceasta el nu vrea să spună că ei sunt oameni naturali, deci necreștini, ci că ei ca creștini au trăit într-un mod carnal, după felul celorlalți oameni. Această stare, cauzată de mândria lor, îi împiedică să înțeleagă învățăturile spirituale referitoare la taina înțelepciunii lui Dumnezeu. Ei erau prunci, care cu toată părerea lor înaltă despre ei înșiși, aveau nevoie de lapte, adică o instruire adaptată la starea lor.
2. În epistola 1 Petru 2.2 Cuvântul lui Dumnezeu, despre care apostolul a vorbit la sfârșitul primului capitol, este prezentat ca laptele rațional, curat (adică: nefalsificat, neamestecat), hrana deosebită a creștinului pentru înțelegerea spirituală, pentru ca el să crească spre mântuire. El trebuie să dorească această hrană, *așa cum* un copil născut de curând dorește laptele mamei sale, și așa trebuie să fie în fiecare moment al vieții sale spirituale. Apostolul nu reproșează celor care le scrie, că ei ar avea o stare de copil, așa cum a făcut față de corinteni și evrei.

La evrei era o stare de copil. De aceea ei au fost atenționați. Ei s-au îndreptat spre orânduiele și prescripțiile Legii, ceea ce a avut ca urmare, că ei au pierdut din vedere pe Hristosul ceresc și tot ce se referea la El în această stare. Ei aveau nevoie mai mult de lapte, o învățare potrivită cu starea lor, nu numai ca să-i mențină, ci și ca să-i elibereze din această stare. Ei trebuiau să devină maturi (Evrei 6.1), capabili să savureze hrană tare și să înțeleagă adevărurile pe care Duhul Sfânt voia să-i învețe.

Cine are nevoie de lapte, și de aceea este încă un copil, nu are experiență (este neexperimentat) „*în cuvântul dreptății*”. Acest cuvânt al dreptății practice exprimă adevăratele relații practice ale sufletului cu Dumnezeu, potrivit Ființei Sale și căilor Sale. Devii experimentat în aceasta în măsura în care Hristos este revelat sufletului și devine cunoscut lui, căci El este revelarea Ființei lui Dumnezeu și punctul central al căilor Sale. Pentru creștin este vorba de Hristos glorificat în poziția Sa cerească, și nu numai simplu de Mesia pentru iudei. Deci hrana tare este acest „cuvânt al dreptății”, care face cunoscută poziția lui Hristos glorificat potrivit cu dreptatea lui Dumnezeu și ne duce pe noi în legătură cu Dumnezeu. Aceasta este hrană pentru cei maturi, pentru aceia care au ajuns la creșterea deplină. Aceștia, pe baza deprinderii, a exercițiului, a realizării practice a acestui cuvânt al dreptății, au simțuri deprinse să deosebească binele și răul. Ei pot în poziția pe care o posedă ca părtași ai lui Hristos aflat în locurile cerești, să deosebească ce corespunde lui Dumnezeu de ceea ce nu este potrivit cu această poziție.